

«Ἡ Ῥωμανία κι ἂν πέρασεν, ἀνθεὶ καὶ φέρει κι ἄλλο»

■ 6η Ἀπριλίου 1914

Τὸ Μαῦρο Πάσχα τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης* Μία λησμονημένη Γενοκτονία

Ἡ σημερινή ἡμερομηνία, 6η Ἀπριλίου, θυμίζει στοὺς Θράκες –καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ θυμίζει καὶ σὲ ὅλον τὸν ελληνισμό– τὴν Γενοκτονία τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης.

Ἦταν ἡ Δευτέρα μετὰ τὸ Πάσχα, ἓνα μαῦρο Πάσχα γιὰ τοὺς Ἑλληνες, ποὺ καθιερώθηκε νὰ τιμᾶται τὸν Ἰούνιο τοῦ 2006 μὲ ἀπόφαση 7ου Παγκόσμιου Συνεδρίου Θρακῶν, τὸ ὁποῖο ἔγινε στὸ Διδυμότειχο. Οἱ Θράκες ἀποφάσισαν νὰ προτείνουν στὴν Πολιτεία τὴν ἀνακήρυξη τῆς 6ης Ἀπριλίου ὡς Ἡμέρας Μνήμης τοῦ Θρακικοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Καταυλισμὸς προσφύγων ἀπὸ τὴν Ἀνατολικὴ Θράκη (1914-1918) στὴν Θεσσαλονίκη.

* * *

Στις 6 Ἀπριλίου 1914 οἱ Τοῦρκοι ἄρχισαν τὴν συστηματικὴ ἐξόντωση τῶν Ἑλλήνων καὶ τὴν εκδίωξή τους ἀπὸ τὴν περιοχὴ τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης.

Σύμφωνα μὲ τὸ greek-genocide.net,

• «ὁ πληθυσμὸς τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης ὑπερέβαινε στὶς ἀρχές τοῦ 20οῦ αἰῶνα τὸν ἀριθμὸ τῶν 250.000. Κατὰ τὴν Γενοκτονία, πολλοὶ Ἑλληνες τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης ἐξορίστηκαν στὴν Ἑλλάδα, ἐνῶ 100.000 μεταφέρθηκαν στὸ ἐσωτερικὸ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ μόλις οἱ μισοὶ ἐπέστρεψαν»¹.

Ἡ τελευταία πράξη τοῦ δράματος γράφτηκε στὶς 11 Ὀκτωβρίου 1922, ὅταν οἱ Ἑλληνες τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης ἔλαβαν

Τηλεγράφημα του Reuter's όπως δημοσιεύθηκε στην Έφημερίδα της Νοτίου Αυστραλίας «The Recorder».

τελεσίγραφο να έγκαταλείψουν τις πατρογονικές εστίες τους σε διάστημα 15 ημερών²...

* * *

Ἀπὸ τὸ greek-genocide.net τὸ pontos-news.gr δημοσιεύει σὲ δική του μετάφραση ἀπόσπασμα ἀπὸ τὴν ἐνότητα «Τεκμηρίωση» ἀναφορικὰ μὲ τις διώξεις τοῦ 1914:

● **Σ**τις 6 Ἀπριλίου 1914, διακόσιες ἐλ-ληνικὲς οἰκογένειες ἀπὸ τὴν Στράντζα (τουρκικὰ: Binkilic) ἀπελάθηκαν. Ἄφου ξυλοκοπήθηκαν καὶ τοὺς ἀφαιρέθηκαν τὰ εἶδη ἀξίας, ἀφου τοὺς ὑπεξαირέθηκαν ἐκβιαστικὰ τεράστια ποσά, Τοῦρκοι στρατιωτικοὶ καὶ χωροφύλακες, μὲ τὰ ξίφη ὑψωμένα, τοὺς ἐξανάγκασαν νὰ φύγουν.

Ἡ Ἀσπασία Κωνσταντινίδη ἦταν αὐτόπτης μάρτυρας στὴν ἀπέλαση καὶ διηγείται:

Μετὰ ἀπὸ δύο ὥρες περπάτημα, φθάσαμε σὲ ἓνα βαθὺ καὶ στενὸ φαράγγι ὅπου βρήκαμε τὸν δεκανέα Ἰσμαῆλ μὲ ἓναν ἀριθμὸ προσφύγων, πὺ προφανῶς μᾶς περιέμεναν. **Μ**όλις μᾶς εἶδε, διέταξε τοὺς ὀδηγούς μας νὰ σταματήσουν καὶ σέρνοντας τὶς γυναῖκες ἀπὸ τὰ κάρρα τὶς χτύπησε ἄγρια. **Τ**ράβηξαν τὰ σκουλαρίκια πὺ φοροῦσαν κόβοντας τὰ αὐτιά τους. **Τ**ὶς ὑποχρέωσαν νὰ ξεντυθοῦν γιὰ νὰ πάρουν τὰ κολιέ τους τραβώντας τα μὲ τόση βία πὺ ἔκοψαν τὸν λαιμὸ μιᾶς γυναίκας κάνοντας τὸ αἷμα νὰ τρέχει ποτάμι³.

Ἐφθασαν στὴν Ἡράκλεια τοῦ Μαρμαρᾶ ὅπου ἐπιβιβάστηκαν στὸ πλοῖο SS Markell καὶ ἀπελάθηκαν.

³Ἐσχίζαν ὄλα διὰ νὰ λάβωσι τὰ ἐνώτια, ἠνάγκαζον αὐτὰς νὰ ἐκδύωνται καὶ ἀπέσπων τὰς ἀλύσεις, τὰς ὁποίας ἔφερον εἰς τὸν λαιμὸν των, μὲ τόσην δύναμιν, ὥστε μιᾶς κόρης ὁ τράχηλος ἐσχίσθηκαὶ ἤρχισε τὸ αἷμα νὰ βῆ ποταμηδόν.

● **Ἡ** Teskilat-i Mahsusa («Εἰδικὴ Ὀργάνωση») ἦταν μιὰ τουρκικὴ παραστρατιωτικὴ μονάδα πὺ συχνὰ χρησιμοποιοῦντο κατὰ τὴν **Γενοκτονία** γιὰ νὰ συντονίζει τὶς ἐπιθέσεις κατὰ τῶν μειονοτήτων. **Ἐ**κθεσημὲ ἡμερομηνία 8 Ἀπριλίου 1914, πὺ συντάχθηκε ἀπὸ μία ἐκ τῶν ξένων πρεσβειῶν στὴν Κωνσταντινούπολη, ἀναφερόταν σὲ «Εἰδικὲς Ἐπιτροπὲς» πὺ ἐπιχειροῦσαν στὴν περιοχὴ τῆς Θράκης κατατρομοκρατώντας Ἕλληνες καὶ ἀναγκάζοντάς τους νὰ φύγουν. **Μ**ὲ τὴν βοήθεια τῆς ἀστυνομίας ἰδιοποιοῦνταν ἀκίνητα καὶ ὑποχρέωσαν τοὺς ἐνοίκους τους

Πρόσφυγες περιμένουν τὰ πλοῖα
κατασκηνωμένοι στὴν ἀποβάθρα τῆς Ραιδεστοῦ
(ἀρχὲς Ὀκτωβρίου 1922).

νὰ ὑπογράφουν δή-
λωση ὅτι ἔφευγαν μὲ
δική τους βούληση⁴.

● Ἐκθεση προξενι-
κῆς ὑπηρεσίας στὶς
Σαράντα Ἐκκλησιᾶς
(τουρκικὰ Kirklareli),
μὲ ἡμερομηνία **23**
Ἀπριλίου 1914, ἀνέ-
φερε ὅτι οἱ χοτζάδες

(hodjas), στὰ τοπικὰ τεμένη ὑποκινούσαν τὸ μῖσος κατὰ τῶν Χριστιανῶν καὶ τῶν Ἑλλήνων, ἐνῶ ἀξιωματοῦχοι ἐξόπλιζαν ντόπιους Τούρκους μὲ στρατιωτικὰ τυφέκια, προκειμένου νὰ διαπράξουν ἐγκλήματα⁵.

Ἡ κατάσταση γιὰ τοὺς Ὀθωμανοὺς Ἑλληνας εἶχε γίνει τόσο ἐπισημάνης, πὺ στὶς **6 Μαΐου 1914** Ἑλληνας βουλευτὲς καὶ γερουσιαστὲς τοῦ ὀθωμανικοῦ Κοινοβουλίου διαμαρτυρήθηκαν στὴν ὀθωμανικὴ κυβέρνηση γιὰ τὶς διώξεις κατὰ τῶν Χριστιανῶν, ἀλλὰ μάταια.

Ἀργότερα ἐκεῖνον τὸν μῆνα, τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο κήρυξε τὴν Ἑλληνικὴ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία ὑπὸ διωγμὸ στὴν Ὀθωμανικὴ Αὐτοκρατορία δίνοντας ἐν τέλει ἐντολὴ γιὰ τὸ κλείσιμο ὄλων τῶν ναῶν καὶ τῶν σχολείων. [...]

1. Tessa Hofmann / Matthias Bjornlund / Vasileios Meichenetsidis, The Genocide of the Ottoman Greeks, Aristide Caratzas, 2012.

2. Βλ. <https://www.imoph.org/pdfs/2021/06/03/20210603aEleytheri-Thraki-3.pdf>

3. Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, *Μαύρη Βίβλος Διωγμῶν καὶ Μαρτυρίων τοῦ ἐν Τουρκίᾳ Ἑλληνισμοῦ (1914-1918)*, σελ. 37, Κωνσταντινούπολη 1919.

3. Ἀρχιμανδρίτης Ἀλέξανδρος Παπαδόπουλος, Οἱ διώξεις τῶν Ἑλλήνων στὴν Τουρκία πρὶν ἀπὸ τὸν εὐρωπαϊκὸ πόλεμο.

4. Στὸ ἴδιο.